

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2008

FÖRENINGEN GOTLANDSTÅGET 2009

Föreningen Gotlandstågets verksamhetsberättelse för 2008

När styrelsen summerar 2008 kan vi konstatera att det varit ett mellanår mellan två större projekt. I denna verksamhetsberättelse beskrivs vad som har utförts under året. Den enskilt största händelsen var att ångloket Dalhem åter kunde tas i trafik till sommaren. I slutet av året påbörjades Projekt Järnvägsplan. Nästa steg mot Roma.

Styrelsen har under 2008 haft nio protokollförda möten och handlagt 106 protokollspunkter. Löpande kontakter mellan styrelseledamöterna har däremellan tagits i stor omfattning. Styrelsen sammansättning var efter årsmötet 2008:

Ordförande: Staffan Beijer
Vice ordförande: Bengt Nilsson
Sekreterare: Daniel Åhlén
Adjungerad kassör: Hilbert Karlqvist
Ledamöter: Torbjörn Andersson
Mia Doolk
Lars-Åke Johansson
Anders Svensson
Adjungerad ledamot: Pär Malmros
Suppleanter: Bertil Bergström
Petra Lindberg
Peter Wigren
Revisorer: Kjell-Åke Nordström
Kurt Klintberg
Revisorssuppleanter: Rolf Larsson
Margareta Stuxberg

Mötesverksamhet

Årsmötet 2008 hölls i Hesselbysalen den 6 april med 28 närvarande medlemmar.

Anders Svensson informerade om Projekt Järnvägsplan. Daniel Åhlén visade ett bildspel från verksamheten 2006-2008.

Den 26 okt. hölls höstmöte i Hesselbysalen. Vår Järnvägsläkare Erik Hoffstedt höll ett föredrag om ångmaskiner.

Under hösten och våren har filmkvällar hållits den första måndagen i månaderna. En uppskattad modelljärnvägsträff anordnades den 11 nov.

Samverkan med andra museijärnvägar

Föreningen var ej representerad på MROs två möten under år.

Två medlemmar besökte i slutet av mars HWJ (Västerviks-järnvägen) samt vid AGJ (Anten- Gräfsnäs Jernväg)

Föreningen deltog med två aktiva vid Hjulmarknaden i Stockholm.

Medlemmar

Medlemsantalet den 31 december 2008 var 1 007 medlemmar, varav 114 ständiga medlemmar. Tillkommer gör 55 föreningar/organisationer. Medlemsantalet är 34 färre än under 2007.

Medlemsavgiften för 2008 höjdes till 175:- för enskild och 225:- för familj samt 3 500:- för ständigt medlemskap. Utlandsboendes avgift var 50:- högre. Medlemsregistret sköts på ett föredömligt sätt av Bertil Bergström.

Föreningen är medlem i MRO (Museibanornas Riksorganisation), Gotlands Turistförening (GTF), Gotlands Hembygdsförbund, Nätverket Gotlands attraktioner samt Arbetslivsmuseernas samarbetsråd.

Föreningens stadgar

Inför årsmötet 2008 togs ett uppdaterat förslag på förändring av föreningens stadgar fram. Årsmötet beslöt att ändra stadgarna i enlighet med förslaget.

Internet

Föreningens hemsida finns på B-ones Web-hotell i Danmark. Hemsidan uppdateras regelbundet och har under året "besökts" av cirka 36 000 besökare. Adressen är: www.gotlandstaget.se

Ekonomi (Se separat resultat- och balansräkning)
Hilbert Karlqvist är adjungerad kassör och sköter föreningen ekonomi sedan 2006. Sedan föreningen momsregistrerades krävs att ekonomin sköts professionellt. En så omfattande verksamhet som föreningen bedriver idag kan inte klaras på ideell väg. Styrelsen anser att det är väl investerade pengar som föreningen lägger på ekonomiadministrationen.

Kommentar till resultaträkning Rörelsens intäkter (354 683 kr)

Av rörelsens intäkter utgör trafikintäkterna 290 432 kr (2007, 245 937 kr). Övriga intäkter utgörs i huvudsak av försäljning i butiken 64 251 kr (2007, 77 783 kr).

Bidrag, gåvor och avgifter (491 074 kr)

Kommunalt bidrag har erhållits med 180 073 kr varav 100 073 avser rekvisition av bidrag för "Projektet järnvägsplan". Statliga bidrag med 40 000 kr (Riksantikvarieämbetet 40 000). Övriga bidrag har erhållits med 68 373 kr, utgör bidrag från enskilda personer och föreningar. Slipersprojektet 58 250 kr. Medlemsavgifter 144 378 kr (2006, 102 750 kr).

Övriga rörelseintäkter (26 619 kr)

Övriga rörelseintäkter utgörs av uthyrning av caféet samt sommaruthyrning av lägenhet i stationshuset.

Rörelsens kostnader (-906 370 kr)

Av rörelsens kostnader utgör kostnaderna för "Projekt järnvägsplan" 100 073 kr (se kommunala bidrag ovan) Övrig del avser kostnader för inköp av varor och materiel samt underhåll och drift av fastigheter samt rullande materiel. Personalkostnader -333 746 kr utgör nettokostnader för personalen, lönebidrag har erhållits med 453 472 kr.

Avskrivningar har gjorts av föreningens byggnader samt immateriella tillgångar.

Resultat från finansiella poster (-35 250 kr)

Huvuddelen av ränteintäkterna (2 374 kr) är ränteintäkter på föreningens konto i ICA-banken. Räntekostnaderna är till större delen kostnaderna för upptaget lån i SWEDBANK (-37 605 kr).

Årets resultat

Årets resultat ett underskott på 57 662 kr.

Kommentarer till balansräkning

Tillgångar: Materiella anläggningstillgångar (443 601 kr)

Föreningens fastighetsbestånd har en avskrivningstid på 30 år. Av inventarier, verktyg och installationer utgör rullande muséimateriel 159 400 kr vilka ej skrivs av. Avskrivningar har gjorts med 12 933 kr.

Varulager (214 874 kr)

Varulagret i butiken uppgick vid bokslutsdatum till 214 874 kr exkl. moms.

Kortfristiga fordringar (178 194 kr)

Momsfordran hos Skatteverket 23 178 kr, fordringar för rekvisition "Projektet järnvägsplan" per 2008-12-31 med 100 072 kr, fordran lönebidrag 37 833 kr, fordran FORA 12 910 och förutbetalda föreningsavgifter motsv med 4 200 kr.

Kassa och bank (324 870 kr)

Per bokslutsdatum fanns i föreningens kassa 1 652 kr Saldot på plusgirot 103 693 kr. Konto i SWEDBANK 214 411 kr, (inklusive checkkredit 200 000 kr) Konto i ICA-banken 5 113 kr.

Eget kapital och tillgångar: Eget kapital (-286 196 kr)

Det egna kapitalet har under året minskat med 35 712 kr. Ändamålsbestämda medel har bokförts med -21 950 kr.

Långfristiga skulder (-555 504 kr)

Föreningen har en checkkredit på -200 000 kr. Föreningen har sedan tidigare ett amorteringsfritt lån på -23 000 kr i Sparbanken Gute och ett lån SWEDBANK på -332 504 kr.

Kortfristiga skulder (-319 839 kr)

Leverantörsskulder -142 852 kr. Skatteskulderna 2 301 kr, utgörs av inbetald debiterad skatt år 2008 och löneskatt på pensionskostnader. Övriga skulder är avdragen skatt på utbetalda löner i december -19 050 kr. Av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter avser -87 352 kr semesterlöneskuld, social avgifter på lönerna i december -23 335 kr och medlemsavgifter för år 2009 som har betalats in i december år 2008, -49 550 kr.

GHJ

Trafikorganisationens funktionärer har varit följande:
Trafikchef, Tc: Staffan Beijer, *Maskininspektör, Cma:* Lars-Åke Johansson, *Stf Maskininspektör stf Cma:* Christer Rising, *Lokmästare (ånglok)* Christer Rising, *Lokmästare (motorlok)* Tony Åberg, *Vagnmästare:* Anders Svensson, *Trafiksäkerhetsansvarig:* Rasmus Axelsson, *Personalfördelare:* Staffan Beijer, *Banchef Cba:* Daniel Åhlén, *Banmästare stf Cba:* Tony Åberg, *Signalmästare:* Torbjörn Andersson, *Fastighetschef CFa:* Gary Hellqvist, *Försäljningsansvarig:* Mia Doolk, *Marknadschef:* Petra Lindberg.
Kompetensnämnd: Rasmus Axelsson, Staffan Beijer, Lars-Åke Johansson, Daniel Åhlén och Petra Lindberg.

Trafikåret 2008

Trafikåret var på grund av det mycket vackra vädret under stor del av sommaren, något sämre än 2007. Tack vare ett nytt rekord för Tomtetåget blev inte minskningen så stor.

På 32 ordinarie trafikdagar (2007: 27) under sommar-en reste 6 020 resenärer med våra tåg. 369 resenärer medföljde 7 abonnerade tåg. 32 (32) medlemmar tjänstgjorde i trafiken.

Totalt var antalet passagerare 8 192 under året (2007: 8 328, 2006: 6966 (två tomtetåg), 2005: 6 188.)

Under tre onsdagskvällar i juli provade vi på kvälls- trafik, utfallet var dock mycket dåligt.

I trafiken har följande rullande materiel använts i de flesta tåg: Dalhem (SIRJ 3/1920), resgodsvagnen SIRJ F 7 (1920), boggivagnen GJ Co8 (1935), postvagnen GJ CD 43 (1899) samt samt godsvagnarna SGJ P 430, GJ I 812. I några tåg har SJ Z4p 397/312 använts pga. torr väderlek.

Lokomotorerna har även använts till växlingen vid Munkebos hpl.

Under Museijärnvägens dag den 31 aug. har lokomotorn SJ Z4p 397 samt SJ Bop 876 och godsvagnarna SSA 002, SSA 07 och SJ Gp 310033 använts.

Under året har SIRJ 3 har rullat 564 km, SJ Z4p 312: 212 km, SJ Z4p 397: 108 km. Antalet tågakilometer var 611. Personkilometer: 21 300.

Årets Tomtetåg den 28 dec. var det hittills bästa, 1 803 resenärer åkte med de fullsatta tågen. Vid Tomtetåget användes SIRJ 3 Dalhem för första gången sedan 1991, samt lokomotorerna SJ Z4p 397 och 312. Det sistnämnda var växellok vid Munkebos. Trafiken vid Tomtetåget fungerade väl. Årets problem var långa köer till alla tåg och därför anser styrelsen att det är av stor vikt att ytterligare personvagnar renoveras till nästa Tomtetåg den 2 januari 2010.

Under året räknar vi med att cirka 17 000 har besökt Hesselby stationsområde.

Staffan Beijer har varit Personalfördelare under året. Även i år har personalläget förts in fortlöpande på hemsidan. Dressinuthyrning under icke trafikdagar genomfördes även denna sommar. I museet hade vi 9 294 besökare under sommaren.

Under året har trafikföreskrifterna uppdaterats av Rasmus Axelsson.

Under sommaren fanns det på de flesta trafikdagar möjlighet att prova bågskytte i Jernvägsparken. Ett bra samarbete med bågskytteföreningen.

SBA- Systematiskt brandskyddsarbete

Eftersom Hesselby station är byggnadsminnesmärkt så åligger det föreningen att ta fram en redogörelse över det systematiska brandskyddet inom föreningen. Den reglerar brandskyddet i våra byggnader samt även förebyggande åtgärder mot brand längs med banan. Denna redogörelse togs fram av Daniel Åhlén och överlämnades efter styrelsebeslut i januari till Räddningstjänsten i Gotlands kommun.

Arbetsstyrkan

Gary Hellqvist och Lars-Åke Johansson har under året varit heltidsanställda med lönebidrag. Alvar Johansson har varit anställd på 25 % med löne-bidrag under hela året.

Våra anställda har på ett förnämligt sätt skött om våra byggnader och lok/vagnar i Hesselby samt även vid Tule station. Den enskilt största arbetsinsatsen under året var renoveringen av Dalhem.

Anders Svensson har sedan den 1 nov. varit anställd på heltid som projektledare för Projekt Järnvägsplan.

De aktiva medlemmarnas arbetsinsatser i form av fasta arbetslördagar i Hesselby har fortsatt och är en mycket viktig del i föreningens verksamhet. Arbetslördagen i april utökades till en uppskattad arbetshelg med övernattnin g där Staffan Beijer stod för kosthållet. En arbetshelg genomfördes även 20-21 sept. då stod Mia Doolk stod för kosthållet..

Under hösten infördes under september och oktober även arbetslördagar den första lördagen i månaden. Dessa skall återkomma årligen i april, maj, september och oktober.

Jernvägscaféet

Caféet har varit utarrenderat under sommaren samt vid Tomtetåget till Linda Zackrisson. Linda har även administrerat dressinuthyrningen under sommaren. Under försommaren påbörjades ett bygge av ett diskrum i det fd kapprummet. Diskrummet blev klart i slutet av augusti. Till diskrummet ordnade Tony Åberg att föreningen fick en storköksdiskmaskin samt arbetsbänkar från den då nyss nedlagda Hörsne skola. Föreningen fick av Swedbank låna en kortterminal som sponsring. Denna placerades av praktiska skäl i caféet.

Godsbod

Familjen Jannehag arrenderade under sommaren den norra delen av godsmagasinet till godsbod. De hyr på tre år, betalning sker i form av fri färg till stationshuset.

Försäljningsavdelningen

Mia Doolk har fortsatt att utveckla butiken. Även denna sommar var leksaksloken mycket populära. Butikens försäljning under året uppgick till 59 127:-

Marknadsavdelningen

Tidtabellen har trycks och bladats in i foldern. Nuvarande folder börjar dock ta slut. Annonsering har skett i Gotlandsguiden, Turistföreningens Se & Göra samt deras Gotlandstidning som distribuerades med Svenska Dagbladet.

I samverkan med Gotlands Attraktioner/ALMI har gemensam annonsering skett i Gotlandspress. Marknadsutbildningen som Anders och Petra har gått avslutades under vintern.

Sponsorsgrupp

Gruppen som bildades under 2008, består av Peter Wigren (sammankallande), Mia Doolk, Anders Svensson och Torbjörn Andersson. Gruppen har sammanträtt vid tre tillfällen och fick utbildning och vägledning i Leader+-projektet av Maria Kjeldsen och Bengt Lindström vid två tillfällen.

Gruppen planerade för att ha Hjulbord vid 3-4 tillfällen månaden före jul, riktat mot företag på ön. På grund av tidsbrist gick det ej att genomföra 2008, men tanken är att köra Hjulbord i december 2009. Sponsorsgruppen jobbar vidare med frågan.

Spårstumpen

Under 2008 har fyra 16-sidiga nummer, delvis i färg, av Spårstumpen givits ut. Anders Svensson är redaktör. Tryckning, adressering samt leverans till Posten och Citymail har utförts av Godrings tryckeri.

Museijärnvägens dag 31 aug.

Museijärnvägens dag är vår säsongsavslutning. De flesta turister har då åkt hem, men det är den dagen då vi kan göra det lilla extra. Ett lokomotordraget blandat godståg avgick mellan de ordinarie ångtågsavgångarna. Cementa tuffade fram och tillbaka på spår 3, så totalt med växelloket vid Munkebos hade vi fyra lok igång. Det var nog sista gången på länge som Cementa användes, efteråt ställdes loket av i Vagnhall 1. 165 resenärer åkte med de åtta tågen. Det var det hittills bästa resultatet på Museijärnvägens dag. Dagen avslutades med en gemensam middag i Jernvägscaféet, för dem som hade varit aktiva i sommartrafiken.

Maskinavdelningen

Som tidigare nämnt så avslutades renoveringen av SIRJ 3 Dalhem inför sommaren. Ett intensivt arbete pågick under vintern/våren ända in till det sista. Stora delar av arbetet med Dalhem gjordes i egen regi, under ledning av Ukka. Licenssvetsningsarbeten utfördes av Visby Smide.

Den första provkörningen genomfördes den 31 januari. Pannan godkändes i februari av Inspecta. Söndagen den 1 juni så återinvigdes loket efter att ha stått avställt sedan 1992.

Som tack för dem som gjort större insatser med lokets renovering till Hesselby, bjöds dessa in den 13 aug. till Hesselby för att föreningen skulle kunna tacka dem och visa upp loket för dem.

En industrisvarv tillverkad av Bolinder & Munktell, har föreningen fått i gåva av Museispårvägen i Malmö. Svarven har transporterats av Bosse Åkare i sept. till Hesselby och monterats i verkstaden.

Vi fick hjälp med lyftet av svarven och lokomobilen av Hasses grävtjänst.

Cementa: Har endast använts vid Museijärnvägens dag. En tub pluggades och loket ställdes av den 1 sept. KIRJ 1. Klintehamn: En lokfond har öppnats för att finansiera renoveringen av loket.

Renoveringen av GJ C 44 har tagit fart. Föreningen fick ett bidrag av Riksantikvarieämbetet på 60 000:- Med hjälp av snickaren Kent Klasén så utfördes en större mängd reparationer på korgen under hösten.

SJ Cop 876 samt en kupé i GJ Co8 har fått samtliga soffor omklädda av Mårten Westberg, Burs.

Motordressinen, SJ MDR127p 3422 renoverades under hösten till trafikklart skick. Den döptes inofficiellt till "Ukkasinen".

Stoppmaskinen försågs under hösten med två nyinköpta Hondamotorer. Tony Åberg och Ukka jobbade mest med den. Alla skadade vagnar från påkörningen sommaren 2007 har lagats under året. Föreningen har fått ett gåvobrev från Järnvägsmuseum angående spårrensaren SJ 812.

Nya vagnar:

SIRJ G 546, fd. SJ Gmp 300275, SIRJ N 546, LSSJ Nu 31. Vagnskorgen hämtades hem från Ganthem den 13 sept. och finns nu vid Vagnhall 3. Vagnskorgen är skänkt till föreningen av fam. Schwartz.

Sju öppna vagnar har under årets köpts av AGJ. Dessa har av Bosse Åkare transporterats till Hesselby.

En av dem, Dolbergvagnen SJ NNsp 320576 renoverades under nov/dec.

SIRJ F 500. Föreningen fick i januari i gåva korgen till den täckta resgodsvagn med konduktörskupé som SIRJ lät bygga på sin egen verkstad 1943. Underredet härrör från VVJs ångvagn B från 1912. Korgen flyttades från Vagnhall 3 till Hesselby den 13 sept. Under hösten förnyades taket till korgen.

Ban & Signalavdelningen

Växel 4 på bangården förnyades helt med nya sliprar under vintern, efter urspårningen vid Tomtetåget den 29 dec. 2007.

Sticksåret vid Munkebos baxades ett par meter närmare huvudspåret, det förlängdes även med tre meter. Totalt har 42 sliprar lagts in i banan under året. Håkan Bodin rensade diket med sin grävmaskin, längs med banan från Hesselbys västra ände. Han hjälpte oss även att gräva för nytt avlopp till diskrummet, tack!

Efter ett mindre sabotage vid bomkuren så finns en larmlista hos polisen och SOS alarm.

Smärre problem med bomanläggningen har åtgärdats under sommaren. Från Linders måleri Dalhem har vi fått räls och trallor, en del av dem har hämtats hem.

Vid Centralverkstaden (CV) i Örebro bröt ett gäng av de aktiva upp räls under helgen 5-7 sept. Under våren hade ett par aktiva förberett med slyfällning och lossning av skarvbultar. Rälsen levererades av Bosse Åkare till Hesselby den 25 sept.

Fastighetsavdelningen

Vagnhall 2 färdigställdes under hösten. Portarna från Rälsbusgaraget förseddes med fönster och målades på plats. Det stora rummet på övre våningen i stationshuset tapetserades om under våren, och möblerades för att kunna användas som ett klubbрум.

Ekens banvaktsstuga försågs med en lykta på gaveln mot spåret som lyser varje kväll.

Utbildning

Repetitionsutbildning för trafikpersonalen samt utbildning för Dalhem hölls under maj månad.

Sliperstavlan

Sliperstavlan levererades lagom till tomtetåget. Där finns alla givare till banutbygganden etapp 1 med. (hoppas styrelsen!)

Projekt Järnvägsplan 2008-2010

Föreningen Gotlandståget genomför under 2008-2010 ett projekt som syftar till att upprätta en järnvägsplan för sträckan Munkebos – Roma. Länsstyrelsen och Gotlands Kommun har vardera anslagit 490 000 SEK till detta projekt. Den totala projekttiden är arton månader.

Projektet skall möjliggöra ett banbygge på ovan nämnda sträcka. Vi ska skapa en detaljerad teknisk beskrivning av banan och lösa alla frågor kring mark och fastigheter. Vi skall införskaffa alla tillstånd som krävs för bygget samt se över ersättningsvägar och ledningar i banområdet. Vi skall utforma stationsområdet i Roma.

Upprättandet av järnvägsplan kommer att omfatta ett antal olika vilka samråd med olika berörda skall hållas innan Banverket skall led, i fastställa planen.

I projektet ingår även: Bygge av vändskiva i Hesselby. Vagnhall 2 är ännu inte ansluten till spårsystemet i övrigt. Vår vändskiva som renoverades under Etapp I skall nu placeras mellan vagnhallarna och en vagnhallsbangård skall byggas. Transporter av järnvägsmateriel till Gotland. Stora förvärv av räls och annan materiel har gjorts de senaste åren och denna behöver transporteras till Gotland. Medel har anslagits till att ta hem olika högar med materiel som finns på ett antal platser i landet.

Parallellt med projektet eller när det har avslutats är det meningen att det fortsatta banbygget tar vid.

Tule station

Under året har föreningens anställda samt aktiva skött städning, både ute och inne, löpande underhåll. Arbete med trädfällning och kompletterande arbeten på tunet har utförts.

Slutord

Avslutningsvis vill styrelsen rikta ett stort tack för alla som deltagit i arbetsinsatser, trafiken och andra föreningsarrangemang, samt för alla gåvor och stöd till föreningen. Tack!!!

Hesselby den 13 april 2009

Torbjörn Andersson Staffan Beijer Mia Doolk

Lars-Åke Johansson Bengt Nilsson Anders Svensson

Daniel Åhlén Hilbert Karlqvist
Adjungerad kassör